

## ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων  
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες  
μέσω εργαστηρίων» (MIS5092064)*



ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και  
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)



Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

1. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, Διαφορετικότητα

Αλληλοσεβασμός και Διαφορετικότητα στο Νηπιαγωγείο





## Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Το παρόν πρόγραμμα εντάσσεται στον κύκλο «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ: Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη», πιο συγκεκριμένα στην επιμέρους θεματική ενότητα της προώθησης του αλληλοσεβασμού και της διαφορετικότητας και απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες νηπιαγωγείου.

Σκοπός του προγράμματος είναι να προωθήσει το σεβασμό στον Εαυτόν και στον Άλλον καθώς και την έννοια και την αξία της διαφορετικότητας. Η καλύτερη κατανόηση του εαυτού μας και του άλλου δίπλα μας γίνεται μέσα από εμπειρίες. Όσο πιο νωρίς επεξεργαστεί ένα παιδί τις έννοιες της διαφορετικότητας και του σεβασμού και βιώσει αντίστοιχες εμπειρίες, τόσο πιο αποτελεσματικά θα καλλιεργήσει δεξιότητες που θα κάνουν το σεβασμό πράξη και τρόπο ζωής. Σύμφωνα με τον Dewey (2005, 22) «η εμπειρία είναι το αποτέλεσμα της επίδρασης ενός οργανισμού με το περιβάλλον του[...]είναι μια μεταμόρφωση της αλληλεπίδρασης στη συμμετοχή και την επικοινωνία». Όπως αναφέρεται στο Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου (2014<sup>α</sup>, 79) «Η αναγνώριση της σχέσης του ατόμου με το περιβάλλον και η ευαισθητοποίηση σε σχετικούς προβληματισμούς που αποτελούν αντικείμενο των κοινωνικών επιστημών, λειτουργούν συμπληρωματικά με την διαμόρφωση της προσωπικής και κοινωνικής ταυτότητας και των κοινωνικών δεξιοτήτων που εντάσσονται στα περιεχόμενα της προσωπικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Εξάλλου η καλλιέργεια αξιών, στάσεων και συμπεριφορών [...] αποτελούν κοινό στόχο των κοινωνικών επιστημών και της προσωπικής κοινωνικής ανάπτυξης». Επομένως, είναι όφελος για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας να εμπλακούν σε εργαστήρια προώθησης του αλληλοσεβασμού και της διαφορετικότητας.

Οι στόχοι του προγράμματος προσδιορίζονται βάσει των Δεξιοτήτων του 21<sup>ου</sup> αιώνα και πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με τις εξής κατηγορίες: Δεξιότητες Μάθησης, Δεξιότητες Ζωής, Δεξιότητες του Νου και Δεξιότητες της Τεχνολογίας και της Επιστήμης. Στα προτεινόμενα εργαστήρια δίνεται κυρίως έμφαση στις δεξιότητες της κοινωνικής ζωής, στις ρουτίνες σκέψεις και αναστοχασμού και στην παραγωγική μάθηση μέσω των Τεχνών και της δημιουργικότητας. Επιδιώκεται τα παιδιά να κατακτήσουν γνώσεις, να καλλιεργήσουν δεξιότητες και να αναπτύξουν στάσεις σεβασμού στη διαφορετικότητα στον καθημερινό τρόπο ζωής και τη συμπεριφορά τους.




**Περιγραφή έξι Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.**

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ**

<b>ΣΧΟΛΕΙΟ</b>	Νηπιαγωγείο Τραγανού	<b>ΤΜΗΜΑ</b> 1 <sup>ο</sup> & 2 <sup>ο</sup> Πρωινό υποχρεωτικό	ΣΧΟΛ.ΕΤΟΣ:202 2-2023
<b>Θεματική</b>	1.Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση &Ευθύνη	<b>Υποθεματική</b>	Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, Διαφορετικότητα
<b>ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ</b>	Νήπια - προνήπια		
<b>Τίτλος</b>	‘Σ’ αγαπώ κι ας μη μου μοιάζεις!’		

<b>Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Δεξιότητες Μάθησης: Επικοινωνία (Communication),</li> <li>✓ Δεξιότητες Ζωής: Κοινωνικές δεξιότητες/ενσυναίσθηση και ευαισθησία προσαρμοστικότητα ανθεκτικότητα υπευθυνότητα πρωτοβουλία</li> <li>✓ Δεξιότητες του νου: Στρατηγική σκέψη Επίλυση προβλημάτων Μελέτη περιπτώσεων Κατασκευές</li> <li>✓ Ψηφιακές δεξιότητες / ρομποτική</li> </ul>
<b>Σύνδεση με τη Βασική Θεματική</b>	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ – Κοινωνική Συναίσθηση



Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Να αναπτύξουν τα παιδιά μια θετική εικόνα για τον εαυτό τους. Να απαριθμούν θετικές ιδιότητες ως χαρακτήρες και δεξιότητες που έχουν τα ίδια, Να αναγνωρίζουν τον εαυτό τους ως άτομο ξεχωριστό</p>	<p>«Υπενθύμιση των κανόνων και δέσιμο της ομάδας»</p> 	<p><b>Δραστηριότητα 1<sup>η</sup>:</b> Υπενθύμιση των κανόνων του συμβολαίου της τάξης - Επιλογή μουσικής εργασιών</p> <p><b>Δραστηριότητα 2<sup>η</sup>:</b> “<b>Χαρίζω στον εαυτό μου και στον άλλον κάτι θετικό</b>”(κινητική δραστηριότητα) <i>Στόχος: η αναγνώριση θετικών ιδιοτήτων που διαθέτουν τα ίδια για τον εαυτό τους -ως χαρακτήρες και ως δεξιότητες- ώστε να αναπτύξουν μία θετική εικόνα για τον εαυτό τους.</i> Με τη μουσική περπατάνε ελεύθερα στο χώρο. Όταν η μουσική σταματήσει: 1. λέει το κάθε παιδί το όνομά του και κάτι που μπορεί να κάνει καλά(πχ Είμαι ο Πέτρος και μπορώ να τρέχω γρήγορα!) 2. φτιάχνουν τυχαία ζευγάρια και επαναλαμβάνουν (είμαι ο Πέτρος ...) 3. επιλέγεται 1 παιδί κάθε φορά και ...κάνε ότι κάνω»</p> <p><b>Δραστηριότητα 3<sup>η</sup>:</b> Φτιάχνουμε το “<b>δέντρο του μπορώ</b>». Σχεδιάζουν και κόβουν την παλάμη τους. Πάνω ζωγραφίζουν κάτι που μπορούν και κάνουν καλά. Οι παλάμες θα κολληθούν στο δέντρο που θα τοποθετηθεί στο ταμπλό της παρεούλας.</p> <p><b>Δραστηριότητα 4<sup>η</sup>:</b> “<b>Η αλυσίδα της τάξης μας</b>” (δραστηριότητα στην ολομέλεια με συζήτηση και κατασκευή) Κάθε παιδί γράφει το όνομά του σε μια λωρίδα χαρτί και στη συνέχεια οι λωρίδες τυλίγονται δημιουργώντας κρίκους ώστε να φτιάξουν μια χάρτινη αλυσίδα. Όλοι είμαστε κρίκοι της αλυσίδας της ομάδας!!! Διαφορετικοί μα εξίσου απαραίτητοι!!</p>



Να εκφράσουν τις αρχικές τους ιδέες μέσα από το σχέδιο, την προφορική παρουσίαση των σχεδίων και τη δημιουργία κολλάζ



«Είναι όλα γύρω μου ίδια ή διαφορετικά;»

### Δραστηριότητα 1<sup>η</sup>: “Φρουτοσαλάτα”

(κινητική δραστηριότητα με αξιοποίηση παιχνιδιών θεατρικού παιχνιδιού)

Τα παιδιά με τη μουσική χορεύουν ώσπου στο στοπ θα πρέπει να καθίσουν στον κύκλο με τις καρτέκλες. Κάθονται όλοι εκτός από έναν αφού οι καρτέκλες είναι κατά μία λιγότερες. Τότε δίνεται η εντολή “Να σηκωθούν όλοι όσοι..... ” συμπληρώνοντας τη φράση με κάτι που ισχύει για το όρθιο παιδί. Όποιοι σηκώνονται θα πρέπει να τρέξουν και να αλλάξουν καρτέκλα. Όποιος μένει απέξω στέκεται στη μέση του κύκλου και το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρι να πουν όλα τα παιδιά ή τουλάχιστον όσα επιθυμούν.

Το παιχνίδι επαναλαμβάνεται με την μουσική να σταματάει και με το άγγιγμα από την νηπιαγωγό το παιδί κάνει μια κίνηση την οποία μιμούνται και τα υπόλοιπα.

### Δραστηριότητα 2<sup>η</sup>: “Συνέντευξη”

Στέλνουμε στο σπίτι ένα φύλλο εργασίας που θα το συμπληρώσουν οι γονείς ΜΑΖΙ με το παιδί τους. Το φύλλο περιέχει πληροφορίες για το παιδί (τι του αρέσει κλπ). Την άλλη μέρα “αυτοπαρουσιάζονται” στην ολομέλεια δείχνοντας όσα ζωγράρισαν και “έγραψαν”.

### Δραστηριότητα 3<sup>η</sup>: “Ιδεογράφημα”

Ζητάμε από τα παιδιά να μας ζωγραφίσουν σε χαρτάκια post-it να μας υπαγορεύσουν **ό,τι τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούνε τη λέξη διαφορετικότητα** (καταιγισμός ιδεών). Συζήτηση και δημιουργία εννοιολογικού χάρτη ο οποίος θα αξιοποιηθεί πάλι στο 6<sup>ο</sup> εργαστήριο.



**Ομοιότητες και  
 Διαφορές στη φύση  
 και στα ζώα**

Να παρατηρήσουν και να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές στο περιβάλλον μέσα από φωτογραφίες φυτών, δέντρων και ζώων

Να συζητούν για τις διαφορές και τις ομοιότητες και να καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με την κοινή κατηγορία του είδους και τις διαφορές στη μορφολογία και την εμφάνιση.

**Δραστηριότητα 1η:**

«Τι κρύβουν τα μπαλόνια;»

Δραστηριότητα κινητική. Δραστηριότητα παρατήρησης και συζήτησης στην Ολομέλεια.

Αφού παίξουμε με τα μπαλόνια σε ζευγάρια ή τριάδες στη συνέχεια τα σπάμε και βρίσκουμε την εικόνα που κρύβει κάθε μπαλόνι. Στην ολομέλεια συζητάμε για ομοιότητες και διαφορές στην κάθε εικόνα.

**Δραστηριότητα 2<sup>η</sup>:**

Φύλλο εργασίας με σκοπό να εντοπίσουν τα παιδιά, ατομικά πλέον, διαφορές ανάμεσα σε δύο ζώα που μοιάζουν.



**Τέχνη –Πρόσωπα  
και συναισθήματα**

Να παρατηρήσουν και να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές στους ανθρώπους μέσα από πίνακες ζωγραφικής.

Να παρατηρούν τον εαυτό τους και τους συμμαθητές τους.

Να συζητούν για τις διαφορές και να καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με την κοινά συναισθήματα και τις διαφορές των αιτιών που τις προκαλούν

**Δραστηριότητα 1<sup>η</sup>:**

**«Ανταλλάσσοντας εικόνες»**

Κινητική δραστηριότητα και δραστηριότητα παρατήρησης και συζήτησης στην Ολομέλεια. Έμφαση σε πρόσωπα, ομοιότητες/διαφορές.

α) Η εικόνα “ταξιδεύει” στην ολομέλεια από χέρι σε χέρι. Όταν η μουσική σταματήσει το παιδί που έχει την κάρτα μιλάει για την εικόνα που βλέπει.

β) Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται με τις εικόνες να βρίσκονται στον κύκλο και κάθε παιδί να επιλέγει μία. Σχολιάζει ό,τι βλέπει δίνοντας έμφαση σε στάσεις σώματος και εξωτερικά χαρακτηριστικά.

γ) Αυτή τη φορά ο σχολιασμός των παιδιών για την κάρτα που επιλέγουν κάθε φορά εστιάζεται στα συναισθήματα. Πώς νιώθει ο εικονιζόμενος; Γιατί είναι θυμωμένος;

*Στόχος μας να κατανοήσουν τα παιδιά πως όσο διαφορετικοί και να είμαστε μεταξύ μας (αγόρια – κορίτσια- άσπροι- μαύροι- νέοι-γέροι- αρτιμελείς ή όχι) όλοι έχουμε κάτι κοινό που είναι και το πιο σημαντικό από όλα: Τα συναισθήματα!!*

**Δραστηριότητα 2<sup>η</sup>:**

Φύλλο εργασίας με τίτλο: τι με κάνει χαρούμενο – τι με κάνει στενοχωρημένο

**Δραστηριότητα 3<sup>η</sup>:**

Σε ομάδες επιλέγουν ένα συναίσθημα. Το συζητάνε και το αποτυπώνουν με πλαστελίνη σε έτοιμο προσωπάκι. Παρουσιάζουν στην ολομέλεια.

Ατομικό Φύλλο εργασίας: τα λουλούδια των συναισθημάτων

**Δραστηριότητα 4<sup>η</sup>:**

Ψηφιακά παιχνίδια : memo με τα συναισθήματα, παζλ, ασκήσεις στο kidspiration





Να αναδειχθεί η αξία της διαφορετικότητας στη ζωή μας. Να αναγνωρίσουν τα παιδιά ότι είναι σημαντικό να διαφέρουμε μεταξύ μας και πως όλοι μπορούμε να μάθουμε και να κερδίσουμε από τους άλλους

Να αναγνωρίσουν την αξία της διαφορετικής άποψης του Καθενός

Να υιοθετήσουν θετική στάση για ανοχή απέναντι στο διαφορετικό



Η ΑΞΙΑ της  
Διαφορετικότητας

**Δραστηριότητα 1<sup>η</sup>:** «Το Κάτι Άλλο»  
Ανάγνωση και Επεξεργασία παραμυθιού που πραγματεύεται τη Διαφορετικότητα. Συζήτηση στην Ολομέλεια. Από το μπαούλο της μεταμφίεσης προτρέπουμε τα παιδιά να αλλάξουν εμφάνιση και να παίξουν ρόλους.

Φτιάχνουν το δικό τους «κάτι άλλο» στον Η/Υ

**Δραστηριότητα 2<sup>η</sup>:**  
«Ίδιοι ή διαφορετικοί; Πώς νιώθω πιο καλά;»

Κινητική δραστηριότητα με κατευθυνόμενους και ελεύθερους αυτοσχεδιασμούς – τεχνικές θεάτρου. Κινούμαι με τη μουσική **ΙΔΙΑ** με τους άλλους.

Στη συνέχεια κινούμαι με τη μουσική ελεύθερα και όταν σταματήσει η μουσική κάθομαι με το δικό μου μοναδικό τρόπο δημιουργώντας ένα άγαλμα!!

**Δραστηριότητα 3<sup>η</sup>:**

Στην ολομέλεια κουβεντιάζουμε πότε νιώσαμε πιο ωραία; Όταν κινούμασταν όλοι το ίδιο; ή όταν περπατούσαμε ελεύθερα;

Πότε είχε ενδιαφέρον η τάξη μας; Όταν γίναμε πανομοιότυπα αγάλματα ή όταν γίναμε ξεχωριστοί και μοναδικοί;

**Δραστηριότητα 4<sup>η</sup>:**

Φτιάχνουμε μάσκες με το δικό μας «κάτι άλλο»- αναμιγνύουμε τα χαρακτηριστικά διαφόρων ζώων.



Να εκφράσουν τις ιδέες τους μέσα από το σχέδιο και την προφορική παρουσίαση των σχεδίων σχετικά με την έννοια της διαφορετικότητας και να αναστοχαστούν επάνω σε αυτές

Να εντοπίσουν την πρόοδό τους



**Δραστηριότητες Αξιολόγησης**

**Δραστηριότητα 1<sup>η</sup>:**

«Τι θα συνέβαινε σε έναν κόσμο όπου όλα θα ήταν ίδια / θα ήταν διαφορετικά;»

Ζωγραφίζουμε ίδια λουλούδια φτιάχνοντας έναν “μονότονο” κήπο.

Στη συνέχεια ζωγραφίζουμε διαφορετικά λουλούδια φτιάχνοντας έναν “μοναδικό” και ξεχωριστό κήπο που δε μοιάζει με κανέναν.

**Δραστηριότητα 2<sup>η</sup>:**

**Ρομποτική:** οδήγησε τη μέλισσα στο σπίτι της χαράς/ λύπης κλπ

**Δραστηριότητα 3<sup>η</sup>: «Ιδεογράφημα»**

Δραστηριότητα αξιολόγησης κινητική με ατομικό ιχνογράφημα και κολλάζ.

Ζητάμε από τα παιδιά να μας υπαγορεύσουν **Ό,τι τους έρχεται στο μυαλό όταν ακούνε τη λέξη διαφορετικότητα** (καταιγισμός ιδεών). Συζήτηση και δημιουργία εννοιολογικού χάρτη ο οποίος συγκρίνεται με τον αντίστοιχο του 2<sup>ου</sup> εργαστηρίου.



## ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το εργαστήριο ξεκίνησε με την υπενθύμιση των κανόνων του συμβολαίου. Τους θυμήθηκαν, παρόλο που δεν τους ακολουθούν πάντα! Το πρόγραμμα αυτό είχε αρκετές κινητικές δραστηριότητες γεγονός που άρεσε στα παιδιά, όπως ήταν αναμενόμενο. Στη 2<sup>η</sup> δραστηριότητα του 1<sup>ου</sup> εργαστηρίου πήραν τον λόγο όλα τα παιδιά. Τα νήπια εκφράστηκαν πολύ πιο άνετα και με μεγαλύτερη «ποικιλία» στις απαντήσεις τους. Και τα προνήπια όμως κατάφεραν να μιλήσουν για τον εαυτό τους, έστω κι αν τα περισσότερα επανέλαβαν τις απαντήσεις των άλλων.

Η συζήτηση των ζευγαριών σχετικά με τις ομοιότητες και τις διαφορές των αντικειμένων της φύσης κύλησε πολύ καλά. Τα παιδιά δείχνουν ότι μπορούν να συνομιλήσουν και να καταλήξουν σε συμπεράσματα. Το ίδιο καλά πήγε και η περιγραφή των εικόνων, κυρίως από τα νήπια. Ήταν ιδιαίτερα παρατηρητικά και λεπτομερή στις απαντήσεις τους. Αναφορικά με τα συναισθήματα, δεν δυσκολεύτηκαν να τα αναγνωρίσουν στις εικόνες που παρατήρησαν.

Ιδιαίτερα ευφάνταστες και ασυνήθιστες, ή τουλάχιστον όχι αναμενόμενες ήταν και οι απαντήσεις τους στο ερώτημα τι τα κάνει χαρούμενο/στεναχωρημένο/κλπ. Ενδεικτική η απάντηση του Γ. που θυμώνει όταν η μαμά του του λέει ότι θα πάνε κάπου και δεν πάνε ή του Δ. που λυπάται όταν βλέπει νεκρά ζωάκια.

Μετά τις δραστηριότητες του 5<sup>ου</sup> και 6<sup>ου</sup> εργαστηρίου καταλήξαμε όλοι μαζί ότι είναι πολύ καλύτερα που είμαστε διαφορετικοί και μοναδικοί. Μάλιστα θυμήθηκαν ότι πέρυσιν που ήταν ντυμένα όλα πιγκουινάκια (τις Απόκριες) οι γονείς τους δεν μπορούσαν να τα ξεχωρίσουν!

Τα παιχνίδια στον Η/Υ δεν δυσκόλεψαν καθόλου όσα παιδιά είχαν ήδη εξασκηθεί την προηγούμενη χρονιά. Και τα καινούρια παιδιά όμως δεν δυσκολεύτηκαν ιδιαίτερα στον χειρισμό του ποντικιού. Ομοίως, και η ρομποτική. Μάλιστα, ακόμα και τα παιδιά που ήρθαν για πρώτη φορά σε επαφή με το ρομποτάκι, παρατηρώντας τα μεγαλύτερα παιδιά, δεν άργησαν να κατανοήσουν τον τρόπο που αυτό κινείται.

Συγκρίνοντας τα δυο ιδεογραφήματα για το τι θεωρούν «διαφορετικότητα» αντιλαμβανόμαστε ότι τα παιδιά κατάλαβαν ότι οι διαφορές και οι ομοιότητες ανάμεσα στους ανθρώπους δεν περιορίζονται στα εξωτερικά χαρακτηριστικά αλλά και στον ψυχικό τους κόσμο. Εντυπωσιάζει η απάντηση «θέλουν διαφορετικά πράγματα» και «μπορούν να κάνουν διαφορετικά πράγματα»!

Στην κλείδα-αξιολόγηση των παιδιών οι απαντήσεις τους είχαν ενδιαφέρον, αν και αναμενόμενες. Ενθουσιάστηκαν με την μεταμπίεση (με την δραστηριότητα αυτή άνοιξε η γωνιά της μεταμπίεσης) και ήταν ιδιαίτερα ευρηματικά στην κατασκευή των μασκών. Συνδύαζαν τα διάφορα χαρακτηριστικά των ζώων και δημιούργησαν ζεβρόπαπο/ γατόφιδο/ κουνελότιγρο/κλπ. Με τον τρόπο αυτό έγιναν και «γλωσσοπλάστες» φτιάχνοντας καινούριες σύνθετες λέξεις.

Τα εργαστήρια γενικά κύλησαν αρκετά καλά, παρά τις πολλές απουσίες που είχαμε και αυτή τη φορά.



Μαθαίνοντας από το προηγούμενο πρόγραμμα ότι οι πολλές καθυστερήσεις και επαναλήψεις κούρασαν τα παιδιά, αποφύγαμε να κάνουμε το ίδιο και σε αυτό για τα παιδιά που έλειπαν. Άλλωστε, οι δραστηριότητες ήταν λιγότερες ανά εργαστήριο και η κίνηση δεν κουράζει αλλά αντίθετα ενθουσιάζει.



Κλείδα αξιολόγησης μαθητή/ τριας

ΔΕΙΚΤΕΣ	1	2	3	4
<b>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</b>				
Κατανοεί τον Εαυτό του/της σε σχέση με τον Άλλον				
Σέβεται τον Εαυτό του/της σε σχέση με τον Άλλον				
Αντιλαμβάνεται την έννοια της διαφορετικότητας				
<b>Δεξιότητες Επικοινωνίας</b>				
Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα				
<b>Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης</b>				
Ακούει προσεκτικά τους άλλους				
Εκφράζει απόψεις, ανταλλάσσει πληροφορίες				
<b>Δεξιότητες Δημιουργικότητας</b>				
Πειραματίζεται με τη δημιουργία μιας νέας ιδέας δίνοντάς της νέα μορφή				
Νιώθει άνετα σε μη οικείες καταστάσεις				
<b>Δεξιότητες Κριτικής Σκέψης</b>				
Οικοδομεί συλλογισμούς μέσα από προσεκτική παρατήρηση				
Ακολουθεί συγκεκριμένα βήματα επίλυσης προβλήματος				
Ζητά διευκρινίσεις από τρίτους σχετικά με καινούργιες πληροφορίες, όποτε χρειάζεται				
Επιχειρηματολογεί για την επιλογή μιας λύσης				
<b>Δεξιότητες Επίλυσης Συγκρούσεων</b>				
Μπορεί να βρίσκει εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση των συγκρούσεων				
<b>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ</b>				
<b>Σεβασμός</b>				
Δίνει χώρο στους άλλους για να εκφράζονται				
<b>Υπευθυνότητα</b>				
Δείχνει ότι αποδέχεται την ευθύνη για τις πράξεις του/της				
Υποβάλλει εγκαίρως τη δουλειά που του/της έχει ανατεθεί				



<b>Πολιτειότητα</b>				
Εκφράζει προθυμία να συνεργαστεί και να δουλέψει με άλλους				
<b>Δεξιότητες Ενσυναίσθησης και ευαισθησίας</b>				
Αναγνωρίζει, εκφράζει και διαχειρίζεται συναισθήματα				
Λαμβάνει υπόψη τα συναισθήματα των άλλων				
Μπορεί να αναγνωρίζει πότε ένας σύντροφος χρειάζεται τη βοήθειά του/της				
<b>Δεξιότητες Προσαρμοστικότητας</b>				
Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις επιστρατεύοντας μια καινούργια δεξιότητα				
<b>Ανθεκτικότητα</b>				
Αντεπεξέρχεται καλά σε απρόβλεπτες καταστάσεις				
<b>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</b>				
<b>Δεξιότητες αναλυτικής σκέψης και κριτικής σκέψης</b>				
Ακολουθεί ρουτίνες σκέψεις και αναστοχάζεται				
Μπορεί να αναγνωρίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στις καινούργιες πληροφορίες και σε όσα είναι ήδη γνωστά				
Δείχνει ότι σκέφτεται κατά πόσον οι πληροφορίες που χρησιμοποιεί είναι σωστές				
<b>ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</b>				
Χειρίζεται το ποντίκι				
Ψάχνει για απλά δεδομένα				
Κατανοεί τον μηχανισμό της ρομποτικής				

	<b>1<sup>ο</sup> επίπεδο εκδήλωσης δεξιότητας</b>	<b>2<sup>ο</sup> επίπεδο εκδήλωσης δεξιότητας</b>	<b>3<sup>ο</sup> επίπεδο εκδήλωσης δεξιότητας</b>	<b>4<sup>ο</sup> επίπεδο εκδήλωσης δεξιότητας</b>
<b>Διαβαθμίσεις</b>	<b>Αρχόμενη</b>	<b>Αναπτυσσόμενη</b>	<b>Ικανοποιητική</b>	<b>Εξαιρετική</b>
<b>Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα. Ο/Η μαθητής/τρια ...</b>	Ανταποκρίνεται ως προς τη δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, δραστηριότητες καθοδήγησης	Καταβάλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	Αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	Εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα



Φύλλο περιγραφικής αξιολόγησης

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: <b>Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση &amp; Ευθύνη :</b>  <b>Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, Διαφορετικότητα</b>
	ΤΙΤΛΟΣ: <b>Σ' αγαπώ κι εγώ κι εσύ κι εμείς</b>

	Σχόλια μαθητή/τριας
Τι καινούριο έμαθα...	
Μου άρεσε περισσότερο ...	
Δεν μου άρεσε ...	
Κατάφερα να ...	
Δυσκολεύτηκα όταν...	
Θα ήθελα ακόμα να ...	
Με την ομάδα μου ...	